

Otte ugers kursus med kurs mod Aarhus – og Odense

Det er med skrivning som med at slå søm i - man lærer det ved at prøve. Du kan ikke blive god til at skrive uden at skrive. Men det er let at se, om sømmet går ind i tømmeret eller ej, det er vanskeligere at bedømme en tekst. Derfor skal et skrivekursus rumme professionel og detaljeret respons på elevens opgaveløsninger – og det får du hos mig.

Hvis du ønsker at møde frem til optagelsesprøven med en solid baggrundsviden om de forskellige prøvetyper og en lige så solid viden om, hvordan du tackler opgaverne, skal du vælge kursus nr. 1. Du får prøvet alle relevante opgavetyper, så du undgår ubehagelige overraskelser til prøven. Du får mulighed for også at fordybe dig i det sproglige. Lær at bygge effektive sætninger og få styr på din kommatering.

Det lange kursus vil give dig en grundlæggende fornemmelse af tryghed, når du sidder til prøven, fordi du på forhånd vil have en viden om, hvordan du skal gribe de forskellige opgaver an.

Kurset indeholder mere teori på det sproglige område end den kortere udgave - og så vil du her få hele 31 øvelsesopgaver, så du vil være væbnet til tænderne overfor alle de varianter af prøvens enkelte discipliner, som har været anvendt.

Optagelsesprøverne i Aarhus og Odense ligner nu hinanden så meget, at forberedelse til optagelse det ene sted ikke afviger meget fra at forberede sig til optagelse det andet sted. Den største forskel ligger i, at man i Odense sandsynligvis bruger et foredrag som forlæg i referatopgave. Det betyder, at uden en effektiv notattekning, har du store problemer. Du får lejlighed til at øve notattekning og opbygning af referatet på kurset.

I Aarhus er referatopgaven baseret på trykte kilder ('skriv en artikel').

I Odense havde man i 2010 en opgave med titlen 'idéudvikling' på programmet. Noget lignende har man tidligere haft i Aarhus.

I Aarhus udelod man i 2010 klummeopgaven, der ellers har været på programmet de seneste tre år. Den tager vi med på kurset, fordi den under alle omstændigheder er velegnet til at forstå forskellen på den referende og den kommenterende journalistik. Samtidig lærer du noget om, hvordan du kan skrive blogs og kommentere andres blogs på en effektiv måde.

Kurset rummer tre sprogtest, og du vil lære at sætte komma, hvis du ikke allerede kan det. Jeg markerer samtlige kommafejl i samtlige opgaver, og jeg forklarer, hvorfor noget er en fejl, og hvad princippet bag rigtig kommatering er. Vi arbejder i øvrigt med tegnsætning, herunder brug af citationstegn.

Kurset rummer også en gennemgang af seks udvalgte grammatiske problemstillinger, der ofte optræder i sprogtesten og generelt giver anledning til sproglige fejl. Til grammatikdelen er knyttet seks opgaver, så du får lært forskellen på 'hans/sin', 'af/ad' osv.

Du får gennemgang af de journalistiske genrer og teori om alle opgavetyper forud for hver nye opgavetype. I alt får du mere end 100 sider teori på kurset. Du får også kendskab til opgavetyper, som vi ikke aktivt øver, fordi jeg sender oplæg og eksempler på tidligere opgavetyper, som kan komme i spil igen.

Kursets afvikling

Du modtager undervisningsmateriale om alle opgavetyper. Herefter får du første opgave, løser den, og sender den til mig. Du får meget grundig respons på opgaven retur fra mig med anbefalinger om, hvad du især skal arbejde med i næste opgave af samme type, og du får et eksempel på en vellykket opgaveløsning. Herefter modtager du næste opgave i samme genre.

På den måde sikrer vi, at du udvikler din forståelse for den enkelte opgavetype, og at du opbygger en rutine i at skrive i de forskellige genrer.

Læg mærke til, at du har mulighed for at lægge eventuel ferie ind i dit forløb – du bestemmer selv startdatoen og kan på forhånd indlægge fx påskeferie eller vinterferie.

Kurset har altså 'flyvende start', hvilket betyder, at du bestemmer startdatoen – dog selvfølgelig sådan, at kurset senest kan starte otte uger inden årets optagelsesprøve, der finder sted omkring d. 1. maj. Start helst noget før, da min erfaring er, at de fleste kursister ikke når hele forløbet på otte uger – og jeg samler gerne de sidste opgaver op, forudsat at optagelsesprøven ikke forhindrer det. Endelig er kurset som regel udsolgt i slutningen af februar, fordi det er begrænset, hvor mange kursister jeg har mulighed for at tage ind i spidsbelastningsperioderne. Mit råd er at starte kurset i starten af februar, så du dels har det i frisk erindring, dels har tid til at arbejde videre ud fra mine anvisninger i en periode inden prøvedagen.

Kurset opererer ikke med faste afleveringsfrister. Du løser opgaverne, når du har tid, og får den kommenterede opgaveløsning retur + et eksempel på en opgaveløsning over gennemsnittet + en ny opgave.

Tidsforbruget vil være 10-15 timer om ugen, afhængig af den tid, som du bruger på at gennemgå dine opgaveløsninger, når du får dem retur i kommenteret form. Det er en vigtig fase i kursusforløbet: du lærer af dine fejl ved at bruge tid på at reflektere over dem, og eventuelt skrive en ny version af teksten, når du har fordøjet mine kommentarer.

Undervejs kan du naturligvis stille spørgsmål pr. mail.

Du får opgaver retur med markeringer og kommentarer til de steder, hvor jeg finder sproglige eller grammatiske fejl, eller hvor du bør overveje det sproglige udtryk eller indholdet. Jeg giver løbende kommentarer i teksten, sådan så du tydeligt kan se, hvor du laver fejl, og hvad fejlen går ud på. Under din tekst skriver jeg en længere kommentar, der går på tekstens opbygning og indhold. Denne kommentar indeholder også teori om fx kommatering, hvis du har lavet en række kommafejl, eller om specifikke sproglige fejl, som du har lavet undervejs. Endelig indeholder kommentaren under teksten anvisninger på, hvad du især skal arbejde med at forbedre i næste tekst af samme type. På den måde sikrer vi en progression i forløbet, som gerne skulle resultere i at du er toptunet til optagelsesprøven.

Langt kursus indeholder:

Seks grammatiske øveopgaver med tilhørende teori

Tre sprogtest incl. kommatest

Tre referatopgaver med videoforlæg (antal justeres, hvis du søger optagelse i Odense)

Fem artikel-opgaver med skriftligt forlæg, incl. de nyeste varianter

Tre opgaver i 'sprog og idé'

Fire opgaver i idékraft/idéudvikling

Tre opgaver i klummeskrivning (analyseopgaver, hvis du søger optagelse i Odense)

To opgaver i 'iagttagelse og kombination'

Tre opgaver i motivation

I alt 31 opgaver med tilhørende teori. Derudover indgår kommatering løbende i forbindelse med alle skriveopgaver. Du får ikke lov til at sætte et forkert komma uden påtale, og du får selvfølgelig at vide, hvorfor det er forkert, og hvordan du sætter kommaer rigtigt.

Pris og tilmelding – www.getin.dk/til.htm

Nedenfor gennemgår jeg de forskellige opgavetyper, som vi skal igennem. Bemærk, at fokus kan flyttes fra en opgavetype til en anden, alt efter om du søger ind i Aarhus, Odense eller begge steder.

Referat (indtil 2006 i Aarhus, alle år minus 2009 i Odense)

Referat er en vigtig grunddisciplin i journalistik. Ved prøven på djh fik man vist en video, typisk af 10 minutters varighed, som man så skulle referere så loyalt mod forlægget som muligt. I Odense brugte man i 2010 et foredrag, som ansøgerne skulle referere.

Vi træner klassisk referatet med videoforlæg (videofilmede foredrag) og prøver forskellige notatteknikker. Jeg fastholder at medtage referatopgaven i dens klassiske form på kurset, uanset om du søger optagelse i Aarhus eller Odense, fordi den er god koncentrationsøvelse, der samtidig indeholder alle de klassiske elementer i journalistik. I Odense brugte man i 2010 et 20-minutters foredrag som forlæg for referatskrivningen.

Variant af referat: Skriv en artikel (fra 2007)

I 2007 tog referatopgaven på djh en ny drejning. Journalisthøjskolen udleverede et skriftligt materiale, som ansøgerne så skulle referere hovedindholdet af. Den nye form er formentlig begrundet i, at djh så slipper for bøvlet med at få vist et videofilm forlæg, som ofte har voldt tekniske problemer. Denne variant af referat har nu været på programmet fire år i træk, og den vil sandsynligvis være på programmet igen af ovennævnte årsag, så den tager vi meget alvorligt på kurset. Odense brugte også denne form i 2009, men vendte som nævnt tilbage til foredraget som forlæg for referatopgaven sidste år.

Opgaven bedømmes i Aarhus med to karakterer – en for sprog og en for indhold, så derfor vejer den tungt i det samlede billede.

Variant fra 2011: Find kernen

I Aarhus blev referatopgaven delt i to, således at man dels skulle udpege den centrale information fra en serie kilder (400 tegn), dels skrive en artikel, hvori denne centrale information indgår (2600 tegn). Disse to opgaver måtte altså tilsammen fylde det samme som den tidligere 'rene' artikelopgave, nemlig 3000 tegn.

Første del af opgaven minder i nogen grad om tidligere opgavetyper som 'Budskabet'. Vi træner denne nye form for artikelopgave.

Sprog og idé (2010, 2011)

Denne opgavetype skal vise din evne til at reflektere over et abstrakt begreb (fx humor), din evne til at beskrive nogen eller noget, samt din interesse for og forståelse af journalistikkens genstandsfelt og arbejdsområde. Den har været på programmet i 2010 og 2011. Opgavetypen rummer altså i alt tre opgaver:

1) Skriv en eller flere sætninger om, hvad x begreb er (i 2010 begrebet humor). Du må ikke løse opgaven ved at gengive andres udsagn. (Omfang: max. 500 tegn inkl. mellemrum).

2) Beskriv et eller andet/en eller anden, så din læser får et indtryk af den eller det eller hans/hendes personlighed.

Du kan bygge teksten op som en tale, en nekrolog, et digt, et brev osv. (Omfang: mindst 1.000 og max. 1.500 tegn inkl. mellemrum).

3) Giv tre-fem eksempler på noget - stort som småt - der har undret dig, og som efter din mening vil egne sig til en journalistisk behandling. Du skal skrive eksemplet og begrunde det kort. (Omfang: tilsammen max. 500 tegn inkl. mellemrum).

Budskabet

Budskabet var en af Journalisthøjskolens nyskabelser anno 2004.

I tilknytning til referatopgaven stillede man som opgave at koge essensen af referatet ned til sms-størrelse.

Vi laver samme øvelse i tilknytning til referatopgaverne som udgangspunkt for at træne 'Find kernens' første del.

Klumme

Klummen er en anden klassisk journalistisk disciplin, hvor du skal vise sproglig og idémæssig kreativitet. Den er på mange måder referatets modpol, fordi journalisten her selv skal 'skabe' teksten uden at have en foredragsholder eller et antal bilag at læne sig til.

Forlægget har i nogle år været et fotografi, men den seneste version bestod kun i et begreb, som ansøgeren så skulle skrive om – og på den måde ligner klummeopgaven i Aarhus den tidligere opgavetype 'kreativ fortælling' i Odense, så vi arbejder med begge typer.

At skrive en klumme er på mange måder det samme som at skrive en blog, så du får her træning i, hvordan sådan en skal skrues sammen.

Motivation

Denne opgavetype blev lanceret i 2005, hvor den ganske simpelt bestod i at motivere, hvorfor ansøgeren ønskede at blive journalist.

I 2006 fik den en drejning: hvor er du som journalist om ti år? I den sidste version bliver opgaven i nogen grad en kreativ skriveøvelse, og teknikker og værktøjer fra de øvrige opgavetyper kan derfor bruges.

Det samme gælder versionen fra 2007, der lød: "Hvilken journalistisk historie har inden for det sidste års tid gjort indtryk på dig og hvorfor?"

Nyere versioner handler også om at gøre rede for din holdning til et eller andet fra journalistikkens verden, fx et journalistisk forbillede eller en journalist, der har gjort særligt indtryk på dig.

Opgaven bliver ikke bedømt med karakterer, men den tæller med i det samlede billede på den måde, at den skal bruges som oplæg til en samtale, hvis du kommer til anden runde ved optagelsesprøven – altså hvis du hverken kommer direkte ind på dit gennemsnit eller bliver sendt direkte hjem af samme grund.

Idékraft eller idéudvikling

Idékraft er en anden nyhed fra optagelsesprøven 2004 som også var på programmet i 2005 men ikke har vist sig siden. Til gengæld har den været benyttet ved anden runde af optagelsesprøven for de ansøgere, der ikke kom direkte ind i kraft af gennemsnittet.

Opgaven har to forskellige udformninger - vi arbejder med begge.

Opgaven har til formål at vise din evne til at finde en vinkel på et journalistisk indslag ud fra forholdsvis få oplysninger. Genren er i familie med iagttagelse og kombination, hvor man har fjernet iagttagelses-delen og gjort det til en ren kombinationsopgave.

Opgavetyperne kalder på kreative indfald og vi arbejder med forskellige værktøjer, der kan hjælpe til at finde inspiration, uanset at du føler dig blank overfor den konkrete ordlyd i opgaven.

I Odense kom en ny opgavetype med overskriften 'idéudvikling' på programmet i 2010. Opgaven går ud på flg.:

"Du er nystartet praktikant på et landsdækkende dagblad. Din chef beder dig om at komme med gode ideer til artikler i avisen og giver dig kortfilmen "Valgaften" som inspiration.

Se filmen, og kom med mindst tre ideer til historier.

For hver ide skal du:

1. Give en kort præsentation af ideen – maks. tre linjer

2. Argumentere for, hvorfor du mener, det er en god historie - maks. 12 linjer
3. Nævne mindst to kilder, som er relevante for historien, og som du ville interviewe, hvis du skulle skrive historien.”

Denne opgavetype træner vi også på kurset.

Analyseopgave (Odense)

Du skal skrive en analyse af en problematik, som for nylig blev vendt i medierne. Den skal demonstrere, at du kan analysere og reflektere over en aktuell problematik.

Denne opgavetype erstattede i 2011 opgavetypen 'idéudvikling' i Odense. Hvis du søger optagelse i Odense, vil vi arbejde specifikt med denne opgavetype, der har kraftige lighedspunkter med 'Find kerne' i Aarhus.

Iagttagelse og kombination

Iagttagelse og kombination handler om at demonstrere evner til at observere og skabe sammenhæng. Du skal vise, at du kan tilegne dig en viden og bruge den til at skabe en ny sammenhæng. Det kan handle om at finde en hovedvinkel ud fra fire-fem Ritzau-telegrammer og angive, hvilke kilder du mangler og hvor du vil søge dem - eller det kan handle om at få præsenteret en række tekster der kredser om samme evne og så formulere de tre helt centrale kritiske spørgsmål til en af sagens hovedpersoner.

Du får tilbudt denne opgavetype i to varianter som ekstraopgaver uden individuel respons – du får en analyse af opgaven + et eksempel på en løsning, når du selv har forsøgt dig.

Sprogtest

Kurset indledes med en sprogtest, så jeg kan se, hvor du har eventuelle svagheder med hensyn til stavning og Kommatering.

I løbet af kurset tager vi yderligere to test (læg mærke til, at ordet test ALDRIG har –s i flertal!), fordi det sproglige de senere år har fået større vægt ved optagelsesprøven. Sprogtesten i Aarhus indeholder nu også en test i grammatisk Kommatering, hvilket ikke er tilfældet i Odense.

Vi træner løbende Kommatering i de kreative opgaver, hvor jeg nådesløst påtaler hver evig eneste Kommafejl – og forklarer, hvorfor kommaet står forkert eller mangler.

Videnstest

Denne opgavetype kan man kun vanskeligt træne, så det må du gøre for dig selv – som det fremgår af motivationsopgaven fra 2007 (se ovenfor), er det en god idé løbende at følge med i de landsdækkende dagblade, tv-nyheder og fx 'Orientering' på P1.

Test selv dine resultater og dit standpunkt i denne disciplin på djh's hjemmeside – og prøv også samme opgavetype på Center for Journalistik's hjemmeside.